

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Naxçıvan Dövlət Universiteti
Beynəlxalq münasibətlər və hüquq fakültəsi
Fəlsəfə və sosial iş kafedrası

FƏLSƏFƏ DOKTORU PROQRAMI ÜZRƏ DOKTORANTURAYA QƏBUL
ÜÇÜN FƏLSƏFƏ FƏNNİNDƏN İMTAHAN

S U A L L A R I

1. Fəlsəfənin predmeti və funksiyaları
2. Fəlsəfənin dünyagörüşü və metodoloji funksiyaları
3. Dünyagörüşünün tarixi formaları: mifologiya, din və fəlsəfə
4. Qədim Hindistanda fəlsəfi fikirlər
5. Qədim Çində fəlsəfi məktəblər
6. Zərdüştilik. "Avesta"
7. Qədim türkləridə din
8. Antik fəlsəfənin əsas mərhələləri. Milet və Eleya məktəbinin nümayəndələri
9. Antik fəlsəfədə Pifaqor təlimi
10. Demokrit və Levkipin atomizmi
11. Qədim yunan fəlsəfəsinin klassik mərhələsi. Sokrat
12. Platonun fəlsəfi ideyaları və dövlət təlimi
13. Aristotel fəlsəfəsində əxlaq problemi
14. Aristotelin siyasi görüşləri
15. Orta əsrlərdə fəlsəfə. Patrística və sxolastika
16. Akvinalı Fomanın təlimi
16. Orta əsrlər İslam fəlsəfəsi. İlk ərəb filosofları
17. Şərq peripatetizmi
18. Şərq peripatetiklərinin varlıq nəzəriyyəsi. Onların cəmiyyətə dair baxışları və etik görüşləri
19. İslam dini zəminində təşəkkül tapmış sufi fəlsəfəsi
20. S.Sühreverdinin İşraqilik fəlsəfəsi
21. Hürufilik təlimi

22. İntibah dövrü fəlsəfəsində antroposentrizm v humanizm ideyaları
23. Fərabinin fəlsəfi baxışları
24. N.Tusinin fəlsəfi dünyagörüşü
25. İbn Sina fəlsəfəsi
26. C.Brunonun panteist təlimi və idrak nəzəriyyəsi
27. Yeni dövr Avropa fəlsəfəsində empirizm və rəasionalizm
28. Frensis Bekonun təcrübi biliyə əsaslanan induktiv metodu
29. Tomas Hobbsun dövlət təlimi
30. Con Lokkun sensualizmi
31. Rene Dekartın razionalizmi və dualizmi
32. Leybnitsin Monada təlimi
33. B.Spinozanın panteizmi
34. Klassik alman fəlsəfəsinin yarandığı tarixi şərait və təbii–elmi əsaslar
35. İ.Kantın fəlsəfəsi və onun aqnostisizmi
36. İ.Fixtenin subyektiv idealizmi
37. F.Şellingin naturfəlsəfəsi
38. G.Hegel tərəfindən dialektik təfəkkürün əsaslarının formalaşdırılması
39. L.Feyerbaxın antropoloji materializmi
40. Marksizm fəlsəfəsinin meydana gəlməsinin ictimai-iqtisadi, təbii-elmi ilkin şərtləri və nəzəri mənbələri
41. Marksizm dünyagörüşü
42. Azərbaycan maarifçilik fəlsəfəsinin yaranması şəraiti və inkişaf mərhələləri
43. A.Bakıxanovun əsərləri və fəlsəfi təlimi
44. M.F.Axundovun əsərlərində insan azadlığı, azadfikirlilik və hüquqları barədə fikirləri. Kəmalüddövlə məktubları
45. H.B.Zərdabinin sosial-siyasi görüşləri
46. XIX əsrin sonu və XX əsrin əvvəllərində maarifçilik ideyaları və milli istiqlal məfkurəsinin möhkəmlənməsi
47. Əli bəy Hüseynzadənin fəlsəfi dünyagörüşü
48. Əhməd bəy Ağaoğlunun fəlsəfi baxışları
49. Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin fəlsəfi dünyagörüşü

49. Varlıq haqqında müasir fəlsəfi təlim
50. Materiya fəlsəfənin fundamental kateqoriyası kimi. Materiyanın elmi tərfi və onun metodoloji əhəmiyyəti
51. Materiyanın formaları
52. Hərəkət materiyanın mövcudluq üsulu kimi: onun əsas tipləri və formaları
53. Məkan və zaman varlığın obyektiv formaları kimi
54. Dialektika varlığın universal əlaqələri və inkişafı haqqında təlimdir
55. İnkişaf anlayışı. İnkişafın modelləri: progressiv, neytral və regressiv inkişaf
56. Fəlsəfədə qanun anlayışı və onların tipləri
57. Dialektikanın əsas qanunları və onların mahiyyəti
58. Əksliklərin vəhdəti və mübarizəsi qanunu
59. Kəmiyyətin keyfiyyətə keçməsi qanunu
60. İnkarı inkar qanunu
61. Dialektikanın kateqoriyaları, kateqoriyalar idrakın əsası və mənbəyi kimi
62. İdrak fəlsəfi təhlilin predmeti kimi
63. Praktika idrakın mənbəyi və idrakın əsası kimi
64. Həqiqətin obyektivliyi və həqiqət haqqında konsepsiyalar
65. Elmi idrakın mahiyyəti, əsas funksiyaları və spesifik cəhətləri
66. Elmi idrakın nəzəri və empirik metodları
67. Şüur yüksək təşəkküllü materiyanın xassəsi kimi
68. Şüurun mənbələri və strukturu
69. Fəlsəfədə insan problemi
70. İnsanın və cəmiyyətin mənşəyi- antropososiogenezi
71. Həyatın mənası. İnsanın mənəvi həyatında ölüm və ölməzlik problemi
72. İnsan, fərd, fərdiyyət və şəxsiyyət anlayışları
73. Təbiət və cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi
74. Cəmiyyət özünəməxsus varlıq, maddi-ideal reallıq kimi
75. Coğrafi determinizmin mahiyyəti. Geopolitika konsepsiyası
76. İctimai varlıq və ictimai şüur anlayışları
77. Cəmiyyətin əsas sferaları. Maddi istehsal sferası
78. Sosial sferanın səciyyəvi cəhətləri

79. Cəmiyyətin sosial-etnik strukturu
80. İnsan birliyinin tarixi formaları: qəbilə, tayfa, xalq və millət
81. Cəmiyyətin demoqrafik strukturu. Maltusçuluq
82. Fəlsədə gender bərabərliyi problemi
83. Pozitivizm və onun tarixi formaları
84. İctimai şüur anlayışı və onun nisbi müstəqilliyi
85. Siyasi şüurun mahiyyəti
86. Siyasi psixologiya və siyasi ideologiya anlayışları
87. Hüquqi şüur və onun strukturu
88. Müasir dini-fəlsəfi cərəyanlar. Neotomizm
89. Əxlaqi şüurun mahiyyəti
90. Estetik şüurun mahiyyəti və spesifikliyi
91. Dinin sosial, qnoseoloji və psixoloji kökləri
92. Ekzistensializm fəlsəfəsi. İnsanın mövcudluğu və mahiyyəti
93. Mədəniyyətin fəlsəfi anlamı və əsas funksiyaları
94. Milli mədəniyyətlərin dialoqu problemi. Qərb və Şərq mədəniyyətlərinin qarşılıqlı münasibətləri
95. Qlobal problemlərin mahiyyəti və yaranması səbəbləri
96. Qlobal problemlərin təsnifatı. Ekoloji böhran anlayışı
97. Qlobal problemlərin mahiyyəti və yaranması səbəbləri
98. Sivilizasiya anlayışı, müxtəlif yanaşmalar
99. Dövlətlərarası beynəlxalq problemlər
100. Vətən müharibəsi və Böyük Qayıdış fəlsəfəsi

Ədəbiyyat:

Azərbaycan dilində

1. İmanov H.R. Fəlsəfənin əsasları. Bakı, 2007.
2. Hacıyev Z.C. Fəlsəfə. Bakı, 2010, 2012.
3. Fəlsəfə (Ramazanlı F.F. redaktəsi ilə). Bakı, 1997.
4. Paşayev V.Ə. Fəlsəfə. Bakı, 1999.
5. Fərhadoğlu M. Fəlsəfənin əsasları. Bakı. 2006.

6. Tağıyev Əlikram. Fəlsəfə. Bakı, 2018.
7. Rzayev.M.H.Fəlsəfə tarixi.Bakı,MMC,2016
8. Azərbaycan fəlsəfə tarixi. I və II cild. Bakı, 2014.
9. Abbasova Q.,Hacıyev Z. Sosial fəlsəfə. Ali məktəblər üçün dərslik. Bakı, "Turan evi", 2017.
- 10.İsmayılov F. Klassik psixoanalizin əsasları. Bakı, 2003.
- 11.İsmayılov F. XX əsr Qərb fəlsəfəsi tarixi. I cild, Bakı, 1999; II cild, Bakı, 2000.
- 12.Məmmədov Zakir. Azərbaycan fəlsəfəsi tarixi. Bakı, 2006
- 13.Hacıyev Z. Ontologiya və idrak nəzəriyyəsi. Bakı, 2011
- 14.Məmmədov Ə.B. Dialektik idrak və ümumelmi tədqiqat metodları. Bakı, 1997.
- 15.Məmmədov Ə.B.; İsmayılov V.İ.; Məmmədov F.Ə. Rasionallıq və qeyrirasionallıq. Bakı, 2010.
- 16.Məmmədov Ə.B.; Mustafayev A.X. Təbii-elmi idrak və insan dünyası. Bakı, 2011.
- 17.Xəlilov Səlahəddin. Elm haqqında elm. Bakı, 2007.
- 18.Zeynalov Məmmədli. Fəlsəfə tarixi, Bakı, 2009.
- 19.Əhmədov Yaşar. Fəlsəfə.Dərs vəsaiti,Bakı,2013
- 20.Şirinov.A.Qafarov.A.İslam fəlsəfəsi.Bakı,2019

Türk dilində

- 21.Ahmet Cevizci. Felsefeye giriş. Bursa, 2007
- 22.Ahmet Cevizci. Fəlsəfə sözlüyü. İstanbul, 1999
- 23.Karl Jaspers. Felsefeye giriş. İstanbul, 1981
- 24.Hilmi Ziya Ülken. Felsefeye giriş. İstanbul, 2008
- 25.Rene Maublanc. Fəlsəfə,bilim və din.İstanbul, 1995
- 26.İsmayıl Yerquz. Felsefe tarixi, İstanbul, 2013
- 27.Anthony Kenny. Batı Felsefesinin Yeni Tarixi-4-Modern Dünyada Felsefe.İstanbul,2017
- 28.Sabahetdin Hilav. Felsefe El Kitabı. İstanbul, 1993
- 29.Özne Söylem.Betul Çotuksöken. Felsefe. İstanbul, 2002
- 30.Doğan Özlem. Günümüzde Felsefe Disiplinleri.İstanbul, 2012
- 31.Taner Timur. Felsefe-Toplum Bilimleri ve Tarihçi. İstanbul, 2011
- 32.Ahmed Cevizçi. Felsefe Ansiklopedisi, 6 cild, İstanbul, 2003

33. Betül Çotuksöken. Felsefeyi Anlamaq-Felsefe ile Anlamaq, istanbul, 1995

Rus dilində

34. Алексеев П.В.; Панин А.В. Философия. М., 2000.

35. Барулин В.С. Социальная философия. Учебник для вузов. М., «ЗаирПресс», 2002.

36. Крапивенский С.Э. Социальная философия. Учебник для студентов вузов. М., 1998.

37. Кемеров В.Е. Введение в социальную философию. М., 1998.

38. Кулизаде Зумруд. Хуруфизм и его представители в Азербайджане. Баку, 1970., 2018

39. Спиркин А.Г. Философия. М, 2000.

40. Философия. (Под. редакцией Алексеевой А.Л, Л.Е.Яковлевой). М, 2011.

41. Философия. (Под. редакцией Миронива В.В). М, 2011.

42. Философия. (Под. редакцией Горюнова И.П). М, 2005